

Föreningen för Carlssons skola

Org.nr. 802005-8270

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tematisk tillsyn av mottagande av elever i fristående förskoleklass och grundskola vid Carlsson skola, med huvudman Föreningen för Carlssons skola, belägen i Stockholms kommun

Skolinspektionens beslut

Anmärkning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med mottagande av elever vid Carlssons skola. Skolinspektionen tilldelar därför Föreningen för Carlssons skola en anmärkning med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800). Föreningen för Carlsson skola ska senast den 25 november 2021 inkomma med en skriftlig redovisning av de åtgärder som vidtagits med anledning av anmärkningen.

Skälen för Skolinspektionens ställningstagande i fråga om att verksamheten inte uppfyller krav som följer av föreskrifter som gäller för verksamheten samt i fråga om de skyldigheter som huvudmannen måste fullgöra redovisas nedan under rubriken *Motivering till anmärkning*.

De omständigheter som råder med anledning av Covid-19

Skolinspektionen är medveten om att många skolor i dagsläget är påverkade med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Skolinspektionen har satt uppföljningstiden med hänsyn till rådande situation.

Mottagande av elever i fristående förskoleklass och/eller grundskola

Skolinspektionen konstaterar att Föreningen för Carlsson skola, i egenskap av huvudman för Carlssons skola, inte uppfyller författningskraven avseende arbetet med mottagande av elever vid den aktuella skolenheten.

Bakgrund

Skolinspektionen genomför under våren och hösten 2021 en tematisk tillsyn avseende mottagandet av elever i fristående förskoleklass och grundskola. I den tematiska tillsynen har skolenheten Carlssons skola ingått. Skolinspektionens utredning har genomförts genom översyn av information på skolans hemsida, genom att skriftligt underlag har begärts in och granskats samt genom intervjuer med vårdnadshavare till elever som inte erbjudits plats inför höstterminen 2021, skolans rektor och person med särskilt ansvar för mottagande. Intervjuerna har genomförts på distans den 14 och 15 juni 2021.

De övergripande frågeställningarna för den tematiska tillsynen är:

1. Är förskoleklassen och grundskolan öppen för alla elever?
2. Sker urval till förskoleklassen och grundskolan på ett korrekt sätt?

Motivering till anmärkning

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att arbetet med urval till grundskolan vid Carlssons skola inte till fullo präglas av den öppenhet som författningarna anger. Tillsynen visar att elever som tagits emot i förskoleklass ges förtur till årskurs 1, trots att skola och huvudman kommunicerar att de urvalsgrunder som tillämpas på skolenheten är syskonförtur och kötid. Förskoleklass och grundskola är två separata skolformer och det ska således göras ett nytt urval i samband med att elever går från förskoleklass till grundskola. I en situation där en skola har fler sökande än tillgängligt antal platser blir principerna för urval avgörande för om skolan ska anses vara öppen för alla. Mottagande till en fristående grundskola ska ske utifrån principer som är lika för alla elever som har rätt till utbildningen. De urvalsgrunder som tillämpas behöver därför vara objektiva till sin karaktär.

Förskoleklassförtur är en objektiv och saklig urvalsgrund som Skolinspektionen godkänt. Att eleverna från förskoleklassen i första hand ges plats i grundskolan är därmed i och för sig förenligt med författningarnas krav. Arbetet med urvalsprocessen måste dock därutöver även präglas av transparens och förutsägbarhet. Detta innebär att skolan och huvudmannen måste vara tydliga med vilka urvalsgrunder som gäller och i vilken ordning de tillämpas så att presumtiva elever och föräldrar på lika villkor kan få kännedom om förutsättningarna för att få en plats. Det faktum att det finns motstridiga uppgifter från skolans och huvudmannens sida om vilka urvalsgrunder som används och att det inte tydliggjorts att även förskoleklassförtur tillämpas vid skolenheten utgör därmed en brist.

Rättslig reglering

Varje fristående förskoleklass ska vara öppen för alla elever som ska erbjudas utbildning i förskoleklassen. Utbildningen får dock begränsas till att avse elever som är i behov av särskilt stöd för sin utveckling. (9 kap. 17 § skollagen)

Om det inte finns plats för alla sökande till en skolenhet med förskoleklass, ska urvalet göras på grunder som är förenliga med 17 § första stycket och som Statens skolinspektion godkänner, om inte annat följer av ett beslut som har fattats med stöd av 6 a §. (9 kap. 18 § skollagen)

Varje fristående grundskola ska vara öppen för alla elever som har rätt till utbildning i grundskolan. Utbildningen får dock begränsas till att avse vissa årskurser, elever som är i behov av särskilt stöd, och vissa elever som utbildningen är speciellt anpassad för. (10 kap. 35 § skollagen)

Om det inte finns plats för alla sökande, ska urvalet göras på grunder som är förenliga med 35 § första stycket och som Statens skolinspektion godkänner, om inte annat följer av föreskrifter som meddelats med stöd av 9 § tredje stycket, andra föreskrifter som avser fristående skolor med särskild pedagogisk inriktning eller särskilda utbildningar, eller ett beslut som har fattats med stöd av 9 a §. Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter som innebär ytterligare undantag för vissa elever. (10 kap. 36 § skollagen)

En fristående skola som inte har plats för alla sökande måste göra urvalet på grunder som inte sätter kravet på öppenhet för alla elever ur spel. Som exempel på urvalsgrunder som anses förenliga med öppenhetskravet kan nämnas kötid, syskonförtur och geografisk närhet (se prop. 1995/96:200 s. 34; 70 och prop. 2009/10:165 s. 744).

Skolinspektionens utredning

Av huvudmannens yttrande till Skolinspektionen och information på skolenhetens hemsida framgår att skolenheten tillämpar urvalsgrunderna syskonförtur och kötid för att avgöra vilka elever som ska få plats vid skolan. Vårdnadshavare kan ställa barn i kö från och med födseln och för barn med samma antal dagar i kön slumpas könummerordningen.

Av intervju med rektor framgår att skolan formellt inte gör någon ny urvalsprocess inför övergången från förskoleklass till årskurs 1. Mottagandet av elever sker i samband med att eleverna börjar i förskoleklass. Enligt rektorn flyttas alla elever som tas emot i förskoleklass automatiskt över till årskurs 1 utan att något nytt urval görs. Om elever slutar efter förskoleklass erbjuds denna lediga plats till de elever som står i kö, det gäller alla årskurser. Rektorn beskriver att det är möjligt att ställa sig i kö till att börja i grundskolans årskurs 1 men att det inte är något som skolan rekommenderar då det är mycket svårare att komma in eftersom klasserna redan är fulla.

Även av intervju med person med särskilt ansvar för mottagande vid skolenheten framgår att de elever som går i förskoleklass har förtur till att börja i årskurs 1 och att denna överflyttning sker med automatik. Det är således samma kö till förskoleklass som till grundskolan.

Motivering till anmärkning som ingripande

Verksamheten vid Carlssons skola uppfyller inte författningarnas krav gällande arbetet med mottagande och urval. Den brist som kan konstateras avser den formella hanteringen och information som lämnas i samband med urvalsprocessen mellan förskoleklass och grundskola. Med beaktande av detta tillsammans med att det vid tillsynen inte framkommit några andra brister avseende mottagande och urval bedömer Skolinspektionen att bristen är mindre allvarlig och Föreningen för Carlssons skola tilldelas därför en anmärkning med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800).

På Skolinspektionens vägnar

X Frida Eek

Beslutsfattare

Signerat av: Frida Eek

X Mimmi Delsing

Föredragande

Signerat av: Mimmi Delsing

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se